המלכוד של קשישים ב
ביטוח סיעודי קבוצתי

חברות הביטוח ייקרו את הפרמיות, והאוצר לא מאשר הסכמים חדשים ● התוצאה: קשישים מוותרים על ביטוח או

מאת **בני ברק**

"פצצת זמן מתקתקת". כך מגדירים בענף הביטוח את הבעיה של ארגוני הגמלאים שחתמו על הסכמי ביטוח סיעוד קולקטיביים בחברות הביטוח השונות, ועלולים למצוא את עצמם בקרוב ללא ביטוח – דווקא בשנים שבהן הם הכי זקוקים לו.

חברות הביטוח, שצירפו בשנים האחרונות מבוטחים רבים מתוך כוונה לקבל פרמיות ולהשקיע אותן בשוק ההון, קיבלו גם קבוצות של מבוטחים מבוגרים בהסכמי ביטוח קולקטיבי. מדובר בהסכמים שבהם מתקבלת כל קבוצת המבוטחים לביטוח – בדרך כלל ללא הצהרת בריאות. התעריף בביטוח הקבוצתי נמוך ומבוסס על כך שחברי הקבוצה מסבסדים זה את זה.

אלא שלחברות הביטוח נוצרה בעיה: קרנות הפנסיה הוותיקות נסגרו להצטרפות מבוטחים חדשים. התוצאה: גיל המבוטחים הולך ועולה. מאחר שיותר מבוטחים בגילאים הללו הופכים סיעודיים, חברות הביטוח נאלצות לממן להם מטפלים סיעודיים או אשפוז במוסדות סיעודיים. כך נוצר "חור" כספי, בגלל שהפרמיות לא מכסות את הפיצויים שהחברות משלמות.

הסכמי הביטוח הקבוצתיים, הנחתמים ל־3־6 שנים, מאפשרים לחברות הביטוח לייקר את פרמיות הביטוח כל שנה־שנתיים. לאחרונה החברות פנו לארגונים שעימם נערך הביטוח, ודרשו לייקר את הפרמיות בעשרות עד מאות אחוזים כדי שהתיק יניב רווחים.

מאחר שהאוצר אסר לאחרונה על חברות הביטוח לערוך הסכמים קולקטיביים חדשים ולחדש הסכמים קיימים, הפתרונות שנותרו לגמלאים הם רכישת ביטוח סיעודי פרטי יקר, שיכול להגיע ל־1,000 שקל פרמיה לכל 1,000 שקל פיצוי, או ביטול הביטוח דווקא בשנים שהסיכון שלהם להפוך לסיעודיים גדל.

איור: גיא חרל"פ

גם הפרמיות ששילמו המבוטחים במשך שנים לחברת הביטוח במסגרת הביטוח הקולקטיבי לא מקנות להם זכויות.

גדעון בן ישראל, יו"ר הסתדרות הגמלאים, אומר כי "משמעות ביטול הביטוח הקולקטיבי לגמלאים היא ייקור הפרמיות פי 4 ויותר". אלישע יוסף, יו"ר אגודת גמלאי מקפת הוותיקה: "כ־1,600 מ־4,800 חברי הארגון ויתרו על הביטוח". ראובן אבל, בעבר אקטואר ההסתדרות, העריך כי "בתוך כמה שנים 95% מהמבוטחים הגמלאים יבטלו את הביטוח הסיעודי".

לדברי אבי רייטן, יועץ הביטוח הסיעודי של לשכת סוכני הביטוח, "כשהמבוטח מגיע לגיל 65 יש קפיצה חדה של הפרמיות. הנפגעים הגדולים של המדיניות החדשה הם הגמלאים".

האיסור של עריכת פוליסות ביטוח סיעודי קולקטיבי חדשות ייכנס לתוקף במאי. בהסכמים שתוקפם פג לפני מאי ניתן לחדש את ההסכם לשנה. מספטמבר יחולו ההסדרים גם על הסכמים קולקטיביים חדשים.

משמעות צעדי האוצר היא ייקור חד של הביטוח הסיעודי. למשל, מורה בת 60 שמשלמת בביטוח הקולקטיבי של הסתדרות המורים 160 שקל לחודש על פיצוי של 13,500 שקל לכל החיים, תידרש לשלם 1,360 שקל. גמלאי (76) בביטוח קולקטיבי, שהוא ורעייתו משלמים במסגרת הקולקטיב 380 שקל בחודש עבור פיצוי חודשי של 4,000 שקל לכל אחד לתקופת ביטוח של 60 חודשים, ישלמו כ־1,400 שקל.

לדברי יועץ הביטוח הפנסיוני דב ברומה, "ב־2012 הרבה יותר אנשים יחיו יותר שנים במצב סיעודי. לרבים לא יהיה מהיכן לממן את האשפוז".

באוצר הציעו להקים מעין קרן פנסיה לביטוח סיעודי הדדי, למבוטחים בעלי פוליסת ביטוח סיעודי קבוצתית העומדת בפני סגירה. החברים המבוגרים שייצאו מהקולקטיבים שייסגרו יבוטחו יחדיו במחירי עלות.

במקביל, סגן שר הבריאות יוזם ביטוח סיעודי חובה לכולם, והאוצר מציע להפוך את הביטוח הסיעודי לחלק מביטוח הבריאות. ימים יגידו האם בכך יבוא הפתרון לבעיית הביטוח.